FCI – Standard nr 278 / 22. 02. 2002 / D

KARSTI LAMBAKOER

(Kraski Ovcar)

TÕLGE : Pr Michèle Chauliac (saksa keelde).

PÄRITOLU: Sloveenia.

KEHTIVA ORIGINAALSTANDARDI AVALDAMISE AEG:

26. 06. 2000.

KASUTUS: Karsti lambakoer on suurepärane karjakoer ja väga hea valvur. Tänasel päeval leiab ta kasutamist rohkem valve- ja kaitsekoerana. Kuigi viimasel ajal on tegemist eelkõige perekoera teenistust pidava koeraga, on temas siiski säilinud täiuslik karjakoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 2
Pinšerid ja šnautserid, molossid ja šveitsi alpi karjakoerad

Alarühm 2.2
Molossid, Mäestikukoerad.

Töökatseteta.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE :

Karsti lambakoer on sajandeid olemas olnud tõug, mis kuulub molosside rühma. Tõenäoliselt järgnesid tema eellased muistsetele illüürlastele nende rännakul läbi Istria ja dalmaatsia saarte ning kodunesid Karsti mäestiku Sloveeniasse jäävas piirkonnas. Esimesi kirjalikke ülestähendusi tõu kohta võib leida aastast 1689 parun Janez Vajkart Valvasor'i raamatust "La gloire du duché de Carniole" (tõlkes "Carniole hertsogkonna kuulsus"). Ametlikult tunnustati tõugu ja selle standardi F.C.I. Peaassambleel 2. juulil 1939 Stockholmis tõunimetuse "Illüüria lambakoer" all. Bledis, Sloveenias, 1948. a toimunud F.C.I. Peaassambleel täiendati standardi ja uuendati tõu tunnustamist. Nii kandis Karsti mäestikust pärit illüüria lambakoer kuni 16. märtsini 1968 sama nime nagu ka Sarplanina mäestikust pärit lambakoer. Jugoslaavia kennelorganisatsiooni ettepanekul eristati kaks välimuselt erinevat kuid sama nime kandvat lambakoeratõugu nii, et Karsti aladelt pärinev koer nimetati "Karsti lambakoeraks" ja teine omakorda sai nime "Sarplaninac". Sellest ajast on mõlemad tõud täiesti iseseisvad.

ÜLDMULJE :

Karsti lambakoer on keskmise kasvuga, harmooniline, robustne koer, kellel on hästi arenenud lihastik ja tugev konstitutsioon. Saba ja kõrvad on rippuvad. Pikk, rikkalik karvkate on terashalli värviga.

OLULISED PROPORTSIOONID :

Kerepikkuse suhe turjakõrgusesse on vähemalt 9 : 8 ja veidi pikem emastel.
Koljuosa (13-14 cm) on veidi pikem kui koon (11-12 cm).
Kolju laius (13-14 cm) vastab koljuosa pikkusele.

KÄITUMINE / ISELOOM :

Heatahtliku olemusega, julge ja valvas, olemata kuri; oma peremehe suhtes väga andunud; mõõdukalt elava temperamendiga. Vankumatu valvurina on ta võõraste suhtes umbusklik. Ta on meeldiv ja kuulekas seltsikoer, kellel on aga ennekõike tugev sõltumatuse tunnetus.

PEA:

Meeldiva üldmuljega, samas kerega võrreldes suhteliselt suur. See ei saa näida liiga peene- ega ka jämedakoelisena. Koljuosa ja ninaselja ülemised profiiljooned on veidi erisuunalised. Pealtvaates on pea kõrvade kinnitumise kohast lai ning aheneb märkamatult nina suunas. Külgvaates on see sügav ja ümardunud. Pea pikkus kuklakühmust kuni ninapeeglini mõõdetult on 24 kuni 26 cm. Koljuosa on veidi pikem koonuosast.

PEAPIIRKOND :

Kolju : Üsna arenenud, kuiv, peente lihastega; pea profiil on kergelt kumer; igast suunast vaadates ümardunud piirjoontega. Kõrvade vahelt on kolju laius vastav selle pikkusele. Kulmukaared on mõõdukalt rõhutatud; sobiv laubavagu; lauba keskjoon kulgeb veidi kumerduvalt ja ilma kuklaharja rõhutamata.

Üleminek laubalt koonule : Vaevalt rõhutatud, ilma järsu üleminekuta.

NÄOPIIRKOND :
Ninapeegel : Must, lai, hästi arenenud, veidi etteulatuv.
Koon : Keskmise pikkusega, lai ja tüveosast sügav; aheneb ühtlaselt ninapeegli suunas. Ninaselg on lai ja sirge.
Mokad : Paksud, pingul, hästi liibuvad, suunurgas taskut moodustamata; musta pigmendiga.
Lõuad / Hambad : Täielik hammastik; hambad on tugevad, kaasa arvatud lõikehambad; kääritaoline hambumus.
Põsed : Küljelt kergelt märgatavad; tugevad, kuid mitte liigselt arenenud.
Silmad : Mõõdukalt laia asetusega teineteise suhtes; mitte sügaval asetsevad ega ka välja pungituvad; mandlikujulised; kastani- kuni tumepruunid; pilk on vaba, rahulik ja enesekindel, mustalt pigmenteerunud lauservade tõttu ka veidi melanhoolne.
Kõrvad : Mõõdukale kõrgusele kinnitunud; keskmise pikkusega, tipud ulatuvad silmanurgani; V-kujuliselt ja lamedalt põskedele laskuvad; esiservad on väljapoole volditud.

KAEL :
Lai, tüse, lihaseline; ovaalse läbilõikega; ülemine profiiljoon on sirge või veidi kaarduv; alumine profiiljoon on sirge; mõõduka pikkusega (umbes 25 cm); kael kinnitub sügavalt õlgade vahele ning liitub tugevate lihastega nii pea kui ka kerega; paks, liibuv nahk, ilma kaelalotita; pikast karvast tihe kasukas moodustab laka ja maniski nii, et kael näib tegelikust lühem ja tugevam; väärika, veidi püstise hoiakuga.

KERE :

Üldmulje : Hästi arenenud, keskmise pikkusega, pika rinnakorvi osaga.
Ülemine profiiljoon : Sirge, tasane või veidi kaldus.
Turi : Pikk; keskmise kõrgusega; mõõduka laiusega ja hästi kaelaga ühilduv.
Selg : Sirge; keskmise pikkusega; lihaseline ja lai.
Nimme (lanne) : Nimmeregioon on lühikesevõitu; hästi lihaseline ja lai.
Laudjas : Keskmise pikkusega; lai; hästi lihaseline; sabatüve suunas veidi laskuv.
Rindkere : Hästi arenenud ja hästi sügava ulatusega; mahukas nii pikkuselt kui laiuselt; laiad, lamedad, mõõdukalt kaarduvad roided; hästi arenenud eesrind koos üsna kaardunud rinnakupidemega; pikkus 25 kuni 28 cm; ümbermõõt 70 kuni 78 cm.
Alumine profiiljoon ja kõht : Veidi tõusev koos kergelt üles tõmmatud kõhuga; pingul; lühikesed, mõõdukalt sissetõmmatud tühimikud.

SABA :

Ühtlaselt kerega liitunud; tüveosast lai; normaalses asendis olles on saablikujuline, sabatipp on sageli kerge konksu kujuline; keskmise pikkusega ja ulatub vähemalt kannaliigesteni; pika ja koheva karvkattega, ilma sabavimplit moodustamata; tähelepanelikul koeral või koera liikumisel võib saba kerkida seljajooneni või tõusta veidi sellest kõrgemale; rahulikus olekus on saba madala asetusega.

JÄSEMED:

ESIJÄSEMED :

Nii eest- kui külgvaates sirged; liikumisaparaadi erinevad osad on omavahel ühendatud hästi harmooniliselt.

Õlad : Labaluud on keskmise pikkusega; laiad; kaldus asetusega; hästi lihaselised ja tihedalt kerele liibuvad; labaluu-õlavarreluu nurk on ligilähedane täisnurgale.
Õlavarred : Suhteliselt pikad; labaluudega samasuguse kaldega; tugeva lihastikuga; kerele hästi liibuvad.
Küünarnukid : Õlavarreluu ja kodarluu vaheline nurk ei ole kuigi avatud; hästi kerele liibuvad küünarnukid peavad asuma vähemalt rinnakuluu kõrgusel.
Küünarvarred : Piisava pikkusega; sirged; tugeva luustikuga ja lihastega.
Randmeliigesed : Tugevad; nii küünarvarre kui ka kämblaga hästi seostatud.
Kämblad : Laiad, mõõduka pikkusega; kaldus.
Esikäpad : Kere suurusega hästi sobivas mõõdus; kujult ovaalsed kuni ümarad; tihedalt suletud ja kumerduvate varvastega; tumedalt pigmenteerunud küüned; käpapadjandid on piisava paksusega, mustad või tumeda pigmendiga.

TAGAJÄSEMED :
Üldmulje : Heade proportsioonidega; tagantvaates sirged; teiste kehaosadega harmooniliselt sobivad. Külgvaates on liigesenurgad piisavalt suletud.
Reied : Piisavad nurgad puusa ja reieluude vahel; pikad, laiad, hästi lihaselised ja hästi mahukad reied.
Põlved : Reieluu ja sääreluu vaheline nurk on veidi avatum; Tugevad põlved tihedalt kinnitunud põlvekedraga.
Säared : Mõõduka pikkusega; kaldus asetusega; tugevad.
Kannaliigesed : Tugevad ja mõõdukalt avatud nurgaga.
Põiad : Tugevad, lühikesed ja sirged; võimalikud lisavarbad tuleb eemaldada.
Tagakäpad : Nagu esikäpad.

LIIKUMINE :
Harmooniline, elastne, hästi koordineeritud liigutustega; eelistatum ja kõige elegantsem liikumisviis on traav; pikkade hüpetega galopp on vähem elegantne.

NAHK :
Paks, tihke, elastne, liibuv, ilma voltideta; tumedalt pigmenteerunud; nii sisemised kui välised limaskestad on musta pigmendiga.

KARVKATE:

KARV : Hästi tihe, pikk, sile ja rikkaliku alusvillaga. Pea, kõrvade esiservad ja jalgade esipooled on kaetud lühikese karvaga. Kõrvade tagumisel osal on karv pikem ja pehme. Kaela ülaosas on pikk, jäik ja hästi kohev karv, millest moodustub lakk; kaela alaosas on karv pikem ja pehme ning moodustab maniski, mis pikendab kaelatüve. Kerel ja kõhul on pikk karv, mis kõhuosas ei ole nii jäik. Ühtlaselt kogu ulatuses koheva saba alaosas ei teki marmasvimplit. Esijalgade tagapoolel tekib pikast ja hästi pehmest karvast narmastus. Tagajalgade tagapoolel on karv omakorda veelgi pikem ja kohevam ning moodustab püksid. Kattekarva pikkus on vähemalt 10 cm.

VÄRVUS : Terashall; valdavalt ja vähemalt turja osas peab olema see üsna tumeda tooniga; jalgade ja kõhu suunas muutub värvitoon ilma märgatava üleminekuta heledamaks halliks või liivakarva tooniks koos jalgade esipooltel esineva tumehalli varjutusega.
Ninapeeglist algav tume mask jätkub edasi ulatudes ka pea osas. Pea alaosas piiritleb maski hall karv, mis võib olla liivakarva kuni nõgine liivakarva.

SUURUS JA KEHAKAAL :

Turjakõrgus :

Isased : 57 kuni 63 cm (ideaalsuurus 60cm).
Emased : 54 kuni 60 cm (ideaalsuurus 57 cm).

Lubatud on ülemõõdulisus kuni 2 cm, kuid see mõjutab negatiivselt koera hinnet üldmulje osas.

Kehakaal :

Isased : 30 kuni 42 kg.
Emased: 25 kuni 37 kg.

VEAD :

Iga kõrvalekallet eespool toodud punktidest tuleb käsitleda veana ja hindamisel suhtuda sellesse sõltuvalt vea raskusastmest.

PUUDUSED (KERGED VEAD) :

- Väikesed puudused üldises kehaehituses.
- Väikesevõitu, kitsavõitu, pikk või ebapiisava sügavusega pea.
- Vaevumärgatav üleminek laubalt koonule.
- Rõhutatud kulmukaared.
- Liiga vähe või ülemäära täitunud põsed.
- Ebapiisavalt arenenud lõuad.
- Lõdvad mokad.
- Liiga kõrgele või liiga madalale kinnitunud kõrvad; mitte piisavalt tihedalt põskedele liibuvad kõrvad.
- Liiga avatud, liiga heledad või mitte piisavalt laia asetusega silmad.
- Kaelalott.
- Kergelt läbivajunud selg, veidi tagakõrge või järsult laskuv laudjas.
- Kitsas, ebapiisava sügavusega või tünnikujuline rinnakorv, kitsas eesrind.

- Lühikesevõitu saba.
- Kerged vead jäsemete ehituses, harali varbad, jänesekäpp.
- Voltidega või heleda pigmendiga nahk. Laubavoltide puudumine.
- Nähtavate limaskestade, silmalaugude ja ninapeegli ebapiisav pigmentatsioon.
- Ebapiisava pikkusega karv.
- Väike valge värvimärgis rinnal, maski puudumine.

RASKED VEAD :

- Rasked vead üldises kehaehituses.
- Ruudukujulise üldmuljega kehaehitus.
- Kitsas, liiga sügav või liiga raskepärane pea.
- Liiga rõhutatud üleminek laubalt koonule.
- Liiga terav või liiga pikk koonuosa.
- Hambad : otsehambumus, lõikehammaste ebakorrapärane asetus, alumised kihvad asetsevad eespool ülemisi kihvasid.
- Heledad silmad.
- Püstised kõrvad.
- Nõgus selg, märgatavalt tagakõrge laudjas.
- Korgitser-saba või rõngasse keerduv saba.
- Märgatav tammumine tagajalgadel.
- Tagajalgade jäik käik.
- Pehme ja laineline karv.
- Hele pigmentatsioon limaskestadel, ninapeeglil ja silmalaugudel.
- Valge värvimärgis rinnal laiusega kuni 2 cm ja pikkusega kuni 10 cm.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- Kartlikud või agressiivsed koerad.
- Märgatav disproportsioon erinevate kehaosade vahel.
- Suurus alla standardis määratud minimaalsuuruse.

- Kere suhtes nähtavalt liiga suur pea.
- Ebatäiuslik hambumus; üle- või alahambumus.
- Märgatavalt kitsad või liiga laiad (rangjalgne) jäsemete seisud.
- Liiga lühike saba või tõbisaba.
- Depigmenteerunud limaskestad, ninapeegel või silmalaud.
- Iga teine värvus peale halli, milles peaks olema võimalikult vähe heledat; kahe- või enamatoonilise intensiivsusega värv; väga märgatavalt piiritletud erinevad halli toonid; valge laik rinnal või kaelal laiusega rohkem kui 2 cm ja pikkusega rohkem kui 10 cm.

Diskvalifitseerida tuleb koerad, kellel esineb märgatavaid füüsilisi arenguhäireid või käitumishälbeid.

Märkus :
Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärdi tõlge
saksakeelsest originaalist, september 2004.
heaks kiidetud EKL juhatuses 18.11.2004 protokoll nr 12